

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 10 april 1888, kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckta motioner om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande för Riksdagen af förslag till ändringar i riksdagsordningens föreskrifter om riksdagsmannaval.

I två särskilda inom Andra Kammaren väckta, till konstitutionsutskottet öfverlemnade motioner, n:is 54 och 64, hafva herrar *G. E. Beskow* och *E. W. Carlson* föreslagit,

herr *Beskow*,

»att Riksdagen behagade i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till stadganden, afseende att fullständiga och förtydliga riksdagsordningens nu gällande bestämmelser om val till riksdagsman och dermed sammanhängande ämnen» ;

och herr *Carlson*,

»att Riksdagen behagade besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till de förändringar i riksdagsordningen, som erfordras för vinnande af större tydlighet och fullständighet i de för riksdagsmannaval gällande föreskrifter».

Ifrågavarande motioner, hvilka båda åsyfta vinnande af tydligare och fullständigare föreskrifter om riksdagsmannaval än de, som i nu gällande riksdagsordning förefunnes, hafva af motionärerna grundats på hufvudsakligen enahanda omständigheter. Särskildt har herr *Beskow* i sådant afseende åberopat »de många oformligheter och olagligheter, som förekommo vid valen till Riksdagens Andra Kammare våren 1887», och hvilka skulle efterföljts af »vida större oegentligheter vid senast företagna riksdagsmannaval». Herr *Carlson* å sin sida anför, bland annat, att »genom valförrättares okunnighet eller försummelse hafva icke blott enskilde medborgare blifvit förvägrade

utöfningen af sina politiska rättigheter, utan till och med hela kommuners tydligt uttalade önsknigar blifvit lemnade utan allt afseende».

Äfven om riksdagsordningens stadganden angående riksdagsmannaval tilläfventyrs vore i något afseende mindre fullständiga, håller dock utskottet före, att derest vid dessa föreskrifters tillämpning oformligheter och olagligheter skulle hafva förekommit, eller valförrättare visat försummelse och okunnighet, sådant icke skäligen kan läggas grundlagen till last; likasom utskottet förmenar, att ingen lag kan göras så tydlig, att derigenom förekommes sådan felaktighet, som har sin grund i försummelse eller okunnighet hos dem, som skola tillämpa lagen.

Hafva åter de oegentligheter, på hvilka motionärerna syfta, sin orsak deri, att riksdagsordningens stadganden om val icke blifvit så affattade, att olika meningar om tillämpningen af desamma kunnat förekommas, så vore visserligen ett förtydligande af dessa stadganden önskvärdt. Härvid är dock att ihågkomma, att genom en fortgående tillämpning efter hand utbildat sig en fast konstitutionel rättspraxis, som numera i de flesta fall lemnar upplysning, huru lagen rätteligen bör tolkas. Vid sådant förhållande synas riksdagsordningens nuvarande föreskrifter vara att föredraga framför nya omständligare stadganden, som antagligen vid tillämpningen skulle komma att i sin ordning tolkas på olika sätt och derigenom framkalla olägenheter, måhända större än de, som numera förefinnas. Motionärerna hafva dessutom icke närmare angifvit de fel och brister, hvilkas afhjelpande påkallas, eller lemnat någon antydning om beskaffenheten af de stadganden, som i detta afseende skulle erfordras; och, enligt utskottets åsigt, vore det föga lämpligt, om Riksdagen, utan noggrant angifvande af dessa förhållanden, hos Konungen gjorde en sådan framställning, som den motionärerna föreslagit.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

- 1:o) att herr Beskows ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas;
- 2:o) att herr Carlsons ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 april 1888.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.